

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Hírnézetési árak:

Égész évre 180 L., félévre 90 L., negyedévre 45 L.

Egyes szám ára 4 L.

Feloldó szerkesztő

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

Egyik székely városban,

amelynek hitvallásos középiskoláját a kontingentálás veszedelme fenyegeti, az ősz folyamán népes gyűlést tartottak, amelyen többek között azt is ki-mondották, hogy csak olyan mulatsá-gokon és összejöveteleken vesznek részt, amelyeknek jövedelmét kizárólag is-kolai célokra fordítják. Ismerve né-pünknek könnyen lelkesedni tudó ter-mészetét, kíváncsiak voltunk: vajjon a nagy lelkesedéssel meghozott üdös határozat valóságba fog-e szökkeni. Éppen ezért állandóan figyelemmel ki-sértük az illető város sajtóját s annak közléseiből jóleső érzéssel megál-lapítanunk, hogy ott a határozatot igen is komolyan veszik. Leikes nők, össze-fogva komoly férfakkal, kéthetenként tanulásos és szórakoztató műsort hoz-nak össze, amit állandóan a közösség nagyfokú támogatása kíséri s a befolyt jövedelmet az ottani egyetlen magyar nyelvű főgimnázium támogatására for-dítják. A mozgalom erőteljességéből és komolyságából ítélve, azt a főgimnáziumot kontingentálás esetén is, a kör-zet áldozatkészsége fenn fogja tartani.

De mi lesz nálunk? Gondol-e va-laki a mi magyar nyelvű főgimnázium munkra? Szándékozik-e valaki ennek az érdekében is egy erőteljesebb moz-galmat indítani, vagy éljük tovább a mi egyéni, többé kevésbé üdös éle-tünket s a dusan terített fehér asztal mellől nem vesszük észre egy több évszázados intézmény oszlopainak re-csegését, ropogását. Vagy már csak temetni tudunk fényes halotti torok-kal? Ne mondja senki, hogy jaj, nem telik, szegények vagyunk! Ha évente tudunk 42 milliót dohánnyra áldozni, tudunk annyi szeszt fogyasztani, ameny-nek csupán az évi adója 20 millió, talán egy kis önmegtartóztatással tudnánk másfél milliót Székelyföldünk egyik legrégibb intézményére is juttatni.

Liberalis bankalapítás.

Udvarhelymegyében annyi a pénz, mint a polyva. A székelység úgy el van gazdagodva, hogy nem tudja, mit kezdjen a sok felesleges pénzzel...

Nyilván így látják a helyzetet azok az urak, akik egy újabb bankalapítási tervvel léptek a székely "földmivelők" elé, mert éppen a székely kisgazdák ládafiában van egy megtömtödve a pénz, hogy ezek jobb tanácsot nem is kaphatnának, mint azt, hogy jegyezzenek részvényt a "Földmivelők Hítel-bankjában".

Mint hogy a székely földmivesépek érdekeinek felkarolásában mi sem aká-runk lustábbak lenni, mint a liberalis bankalapító urak, engedtessek meg, hogy megtegyük szerény észrevételein-keket a közkezen forgó bankalapítási tervszettel szemben — tisztesség ne essék szólván.

Először is azt kérdezzük, mennyi az alaptőke: egymillió, vagy ötmillió? Ezek között a számok között nagy kü-lömbőség van s kiessé kétes értékű já-téknak látszik az, hogy az alapítási tervszet hol egymillióról, hol ötmillió-ról beszél. Mert vagy ötmillió az alap-tőke s akkor a törvény szerint nem lehet csak egymilliót befizetni, — vagy egymillió az alaptőke: s akkor nem szabad ötmillióról beszélni.

Másodszor azt kérdezzük: igaz-e, hogy a részvényelírók gyűjtésére a hivatalos apparátust is felhasználják, mert tapasztalni lehet, hogy a községi jegyzők ilyen irányú hathatós tevő-

Megindult a Magyar Párt népirodája.

Az udvarhelymegyei magyarpárt népirodája a hó 12-én megkezdte műkö-dését. Az iroda elhelyezésének végleges megoldása ezidőszert még elhárít-hatlan nehézségekbe ütközött s ezért a pártvezetőség úgy határozott, hogy a cél érdekében nem halasztja tovább a tevékenység megkezdését, hanem ideig-lenesen a Könyvnyomda r. t. („Részvénynyomda“) udvarán levő szobában, amelyben lapuk szerkesztősége is van, felveszi a munkát.

Ez az iroda van hivatva arra, hogy a mi sziamagyar vármegyénkben a székely népek ügyes-bajos dolgaiban segítségére legyen s bizalommal tekint-hetünk működése elé, amely a törvények korlátai között minden jogos igény kielégítésére fog törekedni.

kenység iránt kerestettek meg? Ha igaz: kész-e ezzel szemben a vármegyei prefectus ur biztosítani a jegyzői kart afelől, hogy azoknak, akik eset-leg nem szállítanak elég részvényelí-rőt, emiatt nem lesz üldözöttesben részükhöz?

Harmadszor azt kérdezzük: igaz-e a részvényelírással való rábírási esz-közéül felhasználható az állítás, hogy a kormány 8 millió leut bocsátott ezen bank rendelkezésére a székely gazdák között való kölcsönelhelyezés céljaira?

Ha ez igaz, azt kérdezzük ne-gyedszer a vármegyei prefectus urtól: megegyezik-e a kormány intenciójával és a székely népen való önzetlen se-gítés gondolatával az a kikötés, hogy kölcsönöt csak azok a székely-gazdák fognak kapni ettől a banktól, akik részvényt jegyeznek?

Gondoltak-e a bankalapító urak arra, hogy amelyik székely kisgazdának kölcsönre van szüksége, annak elsősorban nincs pénze arra, hogy rész-vényt vásároljon, ha pedig az ezerféle gond és baj és teher és kiadás mellett utolsó sorban még arra is volna pénze, hogy részvényt vegyen, vagyis hogy bankot alapítsa; akkor nincs szük-sége kölcsönre?

Gondoltak-e arra a bankalapítók, hogy a kereskedelmi törvény szelle-mébe és az általános erkölcsi felfo-gásba ütközik annak a feltételnek fel-állítására, hogy egy nyilvános számadásra kötelezett pénzintézet, amelynek a gaz-dasági kiegyenlítés s a társadalmi fel-leoldás terén is szerepe van s amely-nek igazgatósága az idők során válto-zik, de amely ezen mindenkor igaz-gatóság vállaláról a törvényben gyöke-rező felelősséget előre el nem hárít-hatja: csak a saját részvényeseinek nyújtandó kölcsönügyletekkel foglal-kozhatnak?

Gondoltak-e arra, hogy ezen ki-kötés azt a látszatot kelti a közönség előtt, hogy az csak az aláírások szer-zésének a megkönnyítésére találtatott ki, mint hogy nálunk ma mindenki köl-csön után futkos s a megszorult ember mindenféle feltételt elfogad, csak hogy kölcsönhöz jusson?

Mindezen kérdések kellő méltatása mellett azt ajánljuk a vármegyei pre-fectus urnak és arra kérjük őt, hogy jön fel ez időszert a bankalapítás tervével és ne adjon segédkezet ahhoz, hogy a nyomorba jutott székely nép utolsó lecskékével részvényeket vásá-roljon. E helyett tegyen hivatalos fel-terjesztést a kormányhoz az iránt, hogy adjon vármegyénknek néhány millió inségkölcsönt a teljes tönkrejtés meg-akadályozására, amely kölcsön az it-teni bankok utján szétosztható lenne a jogos hitelkéregek kielégítésére. Ez a kölcsön lehetne — nem 15 százalékos — hanem 8 vagy 5 százalékos, vagy teljesen kamatmentes is. Szóval, egy olyan inségkölcsönt kellene beve-zetni, mint az Avasföldön, a mócok

bazájában...

Ne kérjenek tőlünk pénzt, mert nekünk is éppen az nincs.

Nem bank kell nekünk — ha-nem pénz!

Az állami iskolák fenntartásához való hozzájárulás.

— A községi tanácsok figyelmébe. —

Az iskola-ügyről intézkedő külön-böző rendelkezések meglehetősen zavart támasztottak abban a kérdésben, hogy a községek és megyék mivel tartoznak az állami iskolák fenntartásához hozzá-járulni. Az eredeti álláspont, amely egy 1919. évben kiadott és a Monit. Officiál azon évi 78. sz. ban jul. 24-én közölt 3139. sz. a. kelt decret-törvé-nyen alapult, az volt, hogy a községek költségvetési bevételeik 14 százalékát, a megyék 10 százalékát tartoznak az állami iskolák dologi kiadásaira fordítani. Ezt a törvényt azonban, amelyet a Mon. Ofic. 1922. évi okt. 21-ikén megjelent 158. sz. ban 97375. sz. alatt közzétett miniszteri rendelet Erdélyre kifejezetten kiterjesztett, lényegesen módosította az 1924. év július hó 24-ikén szentesített törvény, mely az állami elemi népoktatásról intézkedve, 161. és 162. § aiban kimondja, hogy minden község köteles az állami iskola fenntartásához járó dologi kiadásokat sajátjából viselni, tekintet nélkül arra, hogy a dologi kiadások összege eléri, vagy meghaladja-e az évi költségvetés 14 százalékát.

Ebből következik tehát, hogy a községek a tanszemélyzet fizetését kivéve az iskola fenntartásához járó minden terhet kénytelenek ugyan el-vállalni, de viszont következik az is, hogy költségvetési bevételeik 14 százalé-kát nem tartoznak többé az állami iskola céljára bocsátani, minthogy ez a 14 százalék csak addig volt az állami iskola részére igényelhető, míg az 1919. évi, illetve 1922. évi fontebb hivatkozott rendelkezések érvényben voltak. Azonban ezek az újabb törvény által hatályon kívül helyezettnek tekintendők, sőt a hivatkozott új tör-vény 232. §-a határozottan rendel is, hogy az ezen törvény előtt létesült vslamennyi törvény, rendelet és utasi-tás, mely az elemi iskolákra vonatko-zott, ezen törvény érvénybelépésétől kezdve semmis.

Ezen egyedül helyes jogi állás-pontnak megfelelőleg döntött már egy adott esetben a belügyminiszter is, amidőn a csikvármegyei tanács hatá-rozata ellen — mely szerint a 10 szá-zalékos hozzájárulásnak a megyei költségvetésbe való felvételét mellőzte — a revizoratu (tanfelügyelőség) részéről beadott felelősséget elutasította, illetve a megyei költségvetést jóvá-hagyta.

A fontiekhez képest tehát a köz

ségi költségvetések összeállításánál figyelembe kell venni a törvénynek ezen rendelkezését, mert a 14 százalékos iskolaadó szedése ma már min-den jogalapot nélkülöz és törvénytelen.

Azok ellen a községi költségveté-sék ellen, amelyekbe bármilyen okból mégis felvették ezt a 14 százalékos adót, az érdekeltek éljenek felelőssé-gel a megyei tanácshoz, amely a költ-ségvetések felülvizsgálatánál nem tér-het el a törvényes állásponttól és az ilyen felesleges teherterelt ki kell törölje a költségvetésből.

Ha minden község költségvetésé-ben helyre áll így a törvényes állapot, ez nagy könnyebbülést fog jelenteni a közterhek alatt amugy is roskadozó községekre s lehetővé teszi, hogy saját iskoláik érdekében meghozzák azt az áldozatot, melyet a faj, a nyelv és a kultura érdekei ma inkább, mint valaha, megkívánok tőlük.

A falu hangját

ütötte meg a Székely Közélet mult számában B. P. elmes, sőt költői hang-gulattal is fűszerezett cikkében.

Sok figyelemre érdemes beállítás-sal tárgyalja a tejszövetkezetek ügyét. Szóval, erős, de jól megérdemelt lec-kében részesíti a falu részéről a vá-rost, mely csak sör-, bor- és tegyük hozzá: pálinkamérésekkel díszel, de egyetlen tejszarnokkal sem rendelkezik. Igaza van B. P.-nak: elszomorítóan igaz a bírálata. Bár csak rövidesen valamelyik élelmes kereskedőnk egy ügyesen berendezett tejszarnok meg-nyitásával rácafolna.

De hölgyeim és uraim! Bankok, városi tanács és mindeféle egyesüle-tek; ez utóbbiak közt különösen az alkoholelles Good Templar! Vajjon ha mindannyian összefogunk, szövet-kezeti alapon, nem lehetne-e össze-hozni egy olyan nagyon szükséges vá-rosi tejszarnokot — teszem fel — budapesti mintára? Hiszen nem az a fontos, hogy máról holnapra meggaz-dagodjunk valaki, de a tejszarnokból külföldön már igen sokan tisztessé-gesen megélnek. Éppen olyan keresethez jutnak, mint bármelyik más kereskedő az árucikkei után.

A tejszarnokban nemcsak pasztö-rizált tejet, joghurtot, hanem tejeskávét, tejbé grizt, rizst, tojásleket s más husnélküli éledeleket lehetne ki-szolgáltatni a nap bizonyos óráiban és este 9—10 óráig.

Ha egy ilyen tejszarnok megnyílna, egészen bizonyos, hogy rövidesen oly nagy lenne a látogatottsága, aminőt elképzelni sem tudnak azok, akik azt másutt nem látták.

Tessék megpróbálni! B—l.

A választói névjegyzékek kiigazítása. Aki a december hóban eszközölt névjegyzék kiigazítás alkal-mával sem került be a választók so-rába, jelentkezzen a Magyar Párt né-pi-rodájában (szerkesztőségünk épületé-ben), ahol díjmentesen készítik el a felvételhez szükséges felelősséget. Szük-séges okiratok: 1. állampolgársági bi-zonyítvány, 2. születési bizonyítvány, 3. erkölcsi bizonyítvány. Felelőssé-gi határidő: január hó 31.

Tea-estély. A Ruházati és Bőr-ipari munkások február hó 4-én a Barkóczy féle étteremben, saját könyv-táruk javára, műsoros tea-estélyt ren-deznek, melyre az érdeklődő közönség figyelmét felhívják. Műsor után tánc. Bővebbet a falragazon.

Elnöki székfoglaló-beszéd.

(Mondotta Sz. Szakáts Péter az „Udvarhely-vármegyei Gazdasági Egyesület” közgyűlésében, elnökké történt megválasztása alkalmával 1927. december hó 13-án.)

Tisztelt Gazdasági Egyesületi Közgyűlés!

Mikor az „Udvarhely-vármegyei Magyar Párt” elnöki tisztéről hat évi szorgalmas munkálkodás után leköszöntem, az volt az elhatározásom, hogy a közéleti tevékenységemről teljesen visszavonulok és az otthoni magánmunkálkodásnak szentelem alkonyodó életem végső napjait.

Csak barátaim nagy rábeszéléseinek engedve változtattam meg ezen elhatározásomat és annak reményében, hogy talán hasznára lehet még a gazdasági életnek gyenge erőm ismételt munkába állítása. Nem akartam elzárkózni a megkeresés elől és imé, ismét itt állok a t. közgyűlés egykamaratu bizalma folytán, a gazdasági közélet gyújtópontjában.

E birják-e vállaim a rájuk nehezülő terheket s vajjon nem csalódnak-e ők a velem szembea táplált reményekben és várakozásokban, a jövő mutatja meg.

En minden bizonnyal igyekezni fogok a tanulmányaimmal szerzett ismereteimet és hosszú életpályám alatt gyűjtött gyakorlati tapasztalataimat a legjobb akarattal munkába állítani. De ez magában nem elég. Sikerre csak úgy lehet jutni s az egyesületet hivatásának szintjére felemelni, ha képesek lesznek megnyerni a vármegye gazdasági közönsége széles rétegének a bizalmát, amely lehetővé teszi az egyesületek hatalmas testületté való kiépítését. Azzal előteremt a gazdasági közönség saját jobb boldogulásához szükséges anyagi eszközöket és munkába állítja az egyesülésben rejlő hatalmas erőt.

Ezt a célt a következő program alapján vélem elérhetőnek:

1. A meglévő erők fokozásával és a még hiányzó erők munkába állításával.

Ezért itt a központban legelső sorban elismerésben kell részesíteni azt a férfit, ki több, mint negyedszázad óta önzetlenül, lelkesedéssel teljesíti a titkári feladatokat s akinek — mondhatni — egyedül köszönhető, hogy a változott nehéz viszonyok között az egyesület életben fennmaradt.

Javasolom, hogy *Hlatky Miklós* titkár ur iránt fejezze ki a közgyűlés elismerését és háláját s ezen elismerése jeléül tiszteletdíjnak életfogytiglani meghagyassa, mellet, nevezze ki őt alelnöknek, azaz, hogy amit az egyesület anyagi viszonyai megengedik, javadalmát méltányosan emelni fogja. Így joggal remélni lehet, hogy a titkár ur készséggel és kedvvel bocsátásdjára továbbra is az egyesület javára hosszú tapasztalatokon nyugvó értékes szolgálatait, tekintet nélkül az enyémhez hasonló magas korára.

De éppen arravaló tekintettel, hogy mindketten eltöltöttük már az emberi élet azon legszebb férfikorát, amikor a munkaképesség jóformán hátrált sem ismer, gondoskodni kell ifjabb munkatársokról is, s a javasolt módon megüresülő titkári állást olyan férfival kell betölteni, akiben remélhetőleg az elnökség erős munkatársát talál, s akinek közreműködésével a kitűzendő célok elérhetőek lesznek.

Az elnökségtől így olyan tevékenység várható, amely tényleg nagyobb sikert eredményezhet az egyesület életében.

További feladat e tekintetben a vidéken is megkeresni, megtalálni és az egyleti élet munkakörébe megnyerni azokat a férfiakat, kik szakképzettségükkel, gyakorlati tapasztalataikkal, rátermettségükkel és a közös ügy iránt való lelkesedésükkel méltó segítséget fognak nyújtani a központi vezetőségeknek a kitűzendő célok elérésében.

2. Törekedni fogok a társulási szellem felébresztésére s a volt közös gazdasági életre keltésére és szervezési kapcsolatok létesítésére azok és a vármegyei gazdasági egyesület között.

Ennek megvalósítása céljából — nagy-zabású gazdasági élet tartása mutatókhoz szükségesnek: *Szekelyudvarhelyen, Székelykeresztúron, Oklándon, Vargyason, Parajdon, Erdőszentgyörgyön* és más központi helyeken. Mely alkalmakkor megismertetjük az egyesülés célját, az abban rejlő erőt s a közös jobb boldogulásra vezető módokat, remélve a célok elérését.

Kapcsolatot létesítünk az *Erdélyi Gazdasági Egyesülettel*, valamint a többi megyei gazdasági egyesülettel és igyekezni fogok megnyerni ezeket a tényezőket az Erdélyi Gazdasági Egyesület égisze alatt egy olyan gazdasági társulási szervezet létrehozására, amely a gazdasági életviszonyok minden vonatkozásában számbavehető hatalmas tényező legyen.

3. Gyakorlati célok tekintetében a következőket tartom a programba felveendőnek:

a) Minden megengedett, tisztességes módon való eljárás igénybe vétele a gazdasági hitel olcsóbbá és lehetővé tétele érdekében.

b) A gazdaság viteléhez szükséges mindenféle cikknek eredeti forrásból, lehetőleg olcsón való beszerzése, valamint a gazdasági terményeknek társulás útján, nagy tömegben, minél jutányosabb értékesítése közvetlen a külföldi vevőkkel; a kiknek címeit meg fogjuk szerezni.

c) A gazdálkodás terén mutatkozó jeles újítások és jobb eredmények megismertetése és egyébként is a gazdasági ismeretek terjesztése gyakorlati útmutatásokkal kapcsolatban. Szóval, arravaló törekvés, hogy ugyanazon a területen a természetszerűen gyarapodjék s lehetőleg elérje azt a fokot, amely a nyugati államokban már régen elértet.

d) Az állattenyésztés terén, a gazdasági társadalom véleményének meghallgatása után, a tenyésztési irányok és a tenyésztési körök megállapítása; ehhez a kormány jóváhagyásának megnyerése, az állattenyésztési bizottsággal egyetértően. Törzskönyvek bevezetése.

e) A mezőgazdasági terményeket és az állattenyésztést sújtó kiviteli illetékek teljes eltörlésére irányuló mozgalmat indítása.

f) Ezzel kapcsolatban a kivitel útján való értékesítés lehetőségének előkészítése a társulásokkal való közös eljárással és pedig a kenyér és ipari célokra szolgáló magvaknak és vágó állatoknak nyugati irányba, vetőmagvaknak és tenyészállatoknak keleti országokba; tekintettel arra, hogy a viszonyok ezt így teszik indokolttá.

g) Ugy a földmivelésnél, mint az állattenyésztésnél használható jeles gazdasági eszköz- és gépjárművek gyakorlati uton való megismertetése s a drágábbak társulás útján leendő beszerzésének előmozdítása. Lehetőleg gazdasági eszköz és gép műtárgytár létesítése.

h) Mintagazdaságok szervezése. Mily jelentékeny hatással van egy-egy község lakóinak gazdálkodására a mintagazdaság, több példa igazolja. Erre azonban csak egy legközelebbi kézenfekvő példát kívánok felemlíteni. Bikafalván mintegy két és fél évtizeddel ezelőtt rendeztetett be egy kis mintagazdaság az akkori kormány támogatásával. Ennek a hatására a falu fejlődött ennek a kis községnek a jobb gazdasági kezében a gazdálkodása, hogy a határán áthaladó vasút két oldalán elterülő szépen művelt földek pompázó vetések: kapások és kalászosok, valamint a mesterséges takarmány szemlélete gyönyörrel tölti el az ott átutazót. A buza átlagos termése 10—12 mázsa kat. holdanként. Az egyleti választmány egyik jeles tagjának, *Tóth Károlynak* gazdasága vált berendezve mintának. Feladatának pompásan megfelelt, amiért annak idején méltó elismerésben és ünneplésben részesült, aki ma is példaadóan gazdálkodik s nyomdokán haladnak fia és unokája.

A siker közvetlen szemlélete s az arra vezető módok közvetlen megismerése biztató és kövételre talált.

Éppúgy törekedni kell egy földmives iskola létesítésére. Anyira kézenfekvő egy ilyen iskola haszna, hogy teljesen fölöslegesnek tartom annak indokolását.

i) Nem szabad megfeledekeznünk a kertészettről és a méhészettről, amelyeknek nincs külön szervezetük, de a gazdasági egyesület keretében otthonra kell találniuk.

4. A gazdasági élettel szorosan összefüggő a *hási és népipar*. Az Udvarhelymegyében fűzött *hási*

iparok: a fonás, szövés, himzés, csipkeverés és szőnyegkészítés, amelyek közül a két előbbi az, t. i. a fonás és szövés, amelyeknek készítményeit egyetlen gazdálkodó sem nélkülözheti. Megfelelő utánalátás és szervezés mellett azonban azonfelül is sok családnak képes megszorítani a jövedelmét, amire a jelen sivar viszonyok mellett igenis nagy szükség van. Ezzel behatóan foglalkozni tehát szintén a gazdasági egyesület ügykörébe tartozik.

A *népipar* körét székérlaktrészek, osztovták, fonókerek, cserepek, kártyák, kádak és zsindelek készítése; téglák és cserépvetések és egyéb — amennyiben nem nagyban, gyárilag történik az utóbbiak előállítására, — valamint az agyagból és kőből való ipari cikkek előállítására képezik.

Ezek annyira a helyi szükségletek fedezésére szolgáló dolgok, hogy ezek nagyobb fellendítésére csupán az itteni fogyasztás mérve lehet befolyással, jobb gazdasági viszonyok mellett.

5. Kíváncsún tartom végül a fentiekben előadott programom megvalósítása céljából az egyesület keretén belül szakosztályok létesítését, mert a munka okszerű megosztása a siker legjobb biztosítéka.

Ezekben óhajtottam vázlatos képet nyújtani terveimnek, amelyek — jóllehet — máról holnapra meg nem valósíthatók s amelyekben még nincsen is kimerítve az a feladatkör, amely az egyleti élet munkakörébe még beilleszthető. Csupán egy keret az, amelyet időről időre ki kell tölteni s hozzávenni mindazokat is, amelyek már eddig is az egyesületnek sikereket biztosítottak.

Legvégül csupán felemlíteni kívánom, hogy a gazdasági élet helyzetének javítása, amire az egyesület mindenképpen törekszik, nem csupán önmagának képezi nagy előnyét, hanem fontos érdeke az iparnak és kereskedelemnek is, mert ez képezi alapját az egész közgazdaságnak s ezzel virul, vagy hervad az egész, amit a tapasztalat fájdlalmasan igazolja.

Közönm a bizalmat s kérem munkámhoz az egyesület minden egyes tagjának a támogatását és Isten segítségét. *(Eljénsséssel fogadtatt)*

Iparügyek.

Az ipartestület az építő iparban előforduló anomáliák megszüntetése végett f. hó 7-én, szombaton este iroda helyiségében szakértekezletet tartott, melyen az érdekelte iparosok kívül az állami és városi főmérnökök is részt vettek, az iparhatósági bizottsággal egyetemben. A testület titkára ismertette az értekezlet tárgyát, rámutatva arra, hogy a kőműves ipar gyakorlásában előforduló munkaköri túllépések megnyírt megzavarják az iparosok békéjét. Felolvasta a vonatkozó miniszteri rendeleteket, melyek elhatárolják a kőműves mesterek és kőműves iparosok munkakörét. Ezt az elhatárolást sérelmezik a kőműves iparosok, mert a rendletek értelmében tilos nekik a városon lakóházak építését vállalni és csupán fatarozási munkákat teljesíthetnek. Kéri, engedjék meg nekik a kisebb lakóházak építése, illetve ha ily munkákat teljesítenek, azok ne kifogásoltassanak. Több hozzászólás után a kérdés megoldását magántárgyalás keretében utalta az értekezlet, melynek eredményét az ipartestületnek bejelentik.

Keresztély Gyula a hatósági szemlélyek jelenlétét felhasználva, az építő iparban előforduló kontárkodást tette szóvá. Felkérte a jelenlevő mérnököket az építkezések ellenőrzésére. Az adott felvilágosító válasz után az értekezlet, a kérdés kedvező megoldásának reményében, véget ért.

A tanonciskola igazgatósága tudomására hozta az ipartestületnek, hogy a brassói tankerületi főigazgatóság az iparos-tanonciskola előkészítő osztályát 11846—1927 sz. rendeletével feloszlatta, mely rendelkezés követségében azon az iparostanoncok, akik a IV. elemi osztályt el nem végezték, kötelesek az elemi iskola megfelelő osztályát elvégezni. Akiknek tehát IV. elemi osztályt nem végeztet oly tanoncok vannak, akik az 1927. évben szegődtek be; kötelesek őket büntetés terhe mellett, az elemi iskolába járattani. A régebb szegődtetett tanoncok iske

látatására vonatkozólag az illetékes miniszterhez felterjesztés tétellett. Az ipartestület figyelemmel e rendelkezésre, ezután csakis oly tanoncok szegődtesét eszközöli, akik a IV. elemi osztályt sikeresen elvégezték. Ez követségében a jövendő iparos generáció szempontjából minimális követelmény.

Az ipartestület, tekintettel a közeli beszámoló közgyűlésére, felhívja az iparostanoncok, hogy esedékes múlt évi tagdíjait fizessék be, mert így kerülül a díjak felszaporodásával előálló fizetési nehézségeket és kapcsolatos zavarokat is.

Ne „osztály“-ozzunk, legyünk mindannyian testvérek!

— Utóhangok a „Végszó“-hoz. —

Jóakaratu szerény felszólalásaim abban a kiváló szerencsében részesültem, hogy Sz. Szakáts Péter, a vármegyei gazdasági egyesület illusztris elnöke, a Székely Közélet hasábjain kétszer foglalkozott azokkal. Ez is azt igazolja, hogy munkám nem volt hiábán való, mert visszhangot keltett.

Ugy látszik — kizárólag a ne „osztály“-ozzunk cím ellen volt kifogása, melyet a Székely Közélet múlt számának „Végszó“-jában nyilvánított. Pedig ez a cím nem is az ő rége ismert és mindig nagybecsült széles látókörű, valódi demokratikus érzéseire, működéseire irányult...

Visszat az én intencióimat félreértette akkor, midőn kioktat, hogy pl. a betűszedő és tördelő nem egy. Hat engedelmet kérek, de ez legközelebből a vármegye első és legnagyobb nyomdájában: a Székely Közletnél is éppen Sárosy Károly derék művezető nagybecsű személyében, aki már ide oda ma holnap 50 éves jubileumát ünnepeheti e vállalatnál — bizony egy. Sőt ha valaki nem tud betűt szedni, akkor tördelő sem lehet. Így részletezhettek a továbbiakat is, de nem ez a lényeges.

Fontos az, hogy részéről igenis „általános társadalmi ügyről van szó“. És pedig arról, hogy a vármegyei gazdasági egyesület, mint érdekkörnél, fontosságánál, a gazdasági kamarával is kapcsolatot nyerhető, mert egy célt szolgáló testület, mely az összes falukat magához kell ölelje, ha sikeresen működni akar — alkalmas utómódon szervezen összeköttetést a színtén egyelően államfenntartó iparos és kereskedő közönséggel. Így aztán akkor, midőn karöltve a gazdák, iparosok és kereskedők együttesen egy-egy célért majd küzdelemre vonulnak, a gazdasági egyesület, mint vezér, felemelt fővel, büszkén hivatkozhatik arra, hogy ezt vagy azt az ügyet az egész vármegye közönsége akarja, kívánja s ha kell — követeli is...

Azt hiszem, sőt meggyőződéssel állítom, hogy így szervezkedve, erős kapcsolattal összetartva, bármely közcél inkább elérhető, mintha egyszer egyik, más esztendőben a másik néha hallatja — ha ugyan egyáltalán hallatja — még a vármegye területén sem igen hallható, külön-külön gyenge, erőtlenszavát... A legtöbbször inkább testvérháborút idézve elő, mintsem az általános nagy érdeket szolgálják.

Itt most egy nép (ide érve az összes ugynevezett „osztály“ okat kivétel nélkül) talpra állításáról, első sorban megélhetéséről, közgazdasági megerősödéséről és kulturális életéről kell gondoskodni!

Tudom, máról holnapra ezeket az egész embereket, sőt mindannyiunk megfosztott erejét kívánó nagy munkákat elvégezni nem lehet. De most, egy új rendszer kezdésével, arravaló, kiválóan hivatott vezérekkel az élünkön — az alapokat feltétlenül le kell rakni és a lehetőségek szerint szorgalmasan építgetni, mert az idő nem vár...

Legyen tehát tagja „osztály“ oász nélkül mindenki a vármegyei gazdasági egyesületnek, mely az így nyereadó hatalmas — minden vonalon imponáló — tömegerejével (különböző szakcsoportok alkotásával s gondoskodva azok szükségleteiről az egymásra utaltság elvei alapján) vezesse, irányítsa e vármegye közgazdasági életét ugyanolyan formában, mint az országok vezetését irányítják a miniszteriumok, melyek

— habár külön-külön szakokban is dolgoznak, de a minisztériumokat mégis állandóan együttesen tartják...

Az idők és körülmények óriásit változtak. Semmiképp sem szabad mára a „rég jó idők“ szerint, urambátyámasan igazodnunk! Új irányt, új nyomokat kell vernünk, okszerűen, állami segítséggel, ha lehet, — össze fogott önértéssel, ha másképp nem lehet. De rögtön indulni kell, mert az esetleges halogatás egyenlő volna a végpusztulással...

Részemről ezt az elvet vallom és hirdetem, mert szent meggyőződés az, hogy ezen az úton a különböző szakmákban dolgozó termelők közt vont — leginkább mesterséges — ellentéték élet le lehet tompítani s a közös cél: a mindennapi kenyér érdekében kezét fognak mind. Akkor többé nem lesz, ne is legyen, sőt a szótárból is töröljük ki az „osztály“ ózást, mely a zsarnokok veszőparipája, hogy a népeket „oszd meg és uralkodj“ felettük, s a valódi demokrácia közös munkásságának, testvéries egyetértésének és az Istenadta tehetségek szabad megnyilvánulásainak csak visszavonást okozó, átkos kerék-kötője, esküdt ellensége!...

Éppen ezért tehát ne „osztály“ ozzunk, legyünk mindannyian testvérek a vármegyei gazdasági egyesület kibontott lobogója alatt, hol csak szoros összetartás kell! Olyan vezérekkel, kik ma a zászlót tartják, jelenleg működnek — biztos a győzelem! Siculus

A város jövedelmeinek megállapítása.

A városi taxák és adópótlékok megállapítását és kivetését az 1928. évre megkezdtek s amint megállapítható, a munkálatok előrehaladásával emelkedik a felebezések száma, az elégedetlenségek, reklamációk és kritikák szaporodnak. Éppen ezért az ügyben a városi főjegyzővel megbeszélést folytatva, az ő felvilágosításai s a vonatkozó törvényszakaszokra való hivatkozásai alapján a közönséget ezekben tájékoztathatjuk:

Egyesek azért elégedetlenek, mert szerintük a bizottság törvénytelenül van összeállítva, mivel az adózók nincsenek benne képviselve s az adózóktól nem kértek vallomást. Mások azért elégedetlenek, hogy nem kellene a kincstár által megállapított lakbéréket alapul venni és mindannyian azt kifogásolják, hogy a taxák általában véve túl magasak.

Mint köztudomású dolog, az egyenesadótörvény a pótdadókat eltörölte s ezek helyett az ugynevezett adópótlékok vannak érvényben (3—6%), melyeket az állami adóhivatalnál vételeznek be, mely a városnak járó összegeket havonként fizeti ki a városnak. Ez az összeg 1927-ben városunkban 1.191,000 leu, melyből kb. 880,000 leut kaptunk meg.

Mivel az állam által a városok céljaira szedett adópótlékok a városok számára teljesen elégtelenek, a közig. törvény jogot ad ezeknek, hogy lakosaiktól taxákat és adópótlékokat szedjenek.

Ezeket a taxákat az 1923-iki törvényhez csatolt kimutatás (max. mális kimutatás) tünteti fel, miért is ezt a törvényt max. mális törvénynek nevezik. Ezek közül a taxák közül Udvarhely városban lényegesebb a helyiségek utáni taxa, melyet a helyiségek bérértéke alapján állapítanak meg.

Ez a taxa idézte elő a legtöbb elégedetlenséget. A közig. törvény azt írja elő, hogy ezek a városi taxák a városok által hozandó szabályzat alapján állapítandók meg, a város ezt a szabályzatot megalkotta, s a bérhelyi ségekre nézve 3 katagóriát állapított meg 25, 20 és 15% k-s). A bérösszeg megállapítására a közig. törvény szerint az állam által megállapított bérösszegeket kell alapul venni s e mellett a községek más mentességet sem engedélyezhetnek, mint azokat, melyeket az állami egyenes adótörvény előír.

Mivel a város által alkotott szabályzat a megadott százalékokat, a törvény pedig a bérjövődél megállapítási módot meghatározza, a taxa kivetése egyszerű számtani művelet, sem az adózó viszonyainak isme-

rete, sem pedig az ő jövedelme nem befolyásolhatja a taxa kivetését. Bizottságra a kivetésnél azért nem lehet hivatkozni, mert ugy a törvény, mint az erre vonatkozó belügymin. rendelet határozottan kimondja, hogy a taxák első fokozatú megállapítását a városi tisztviselők eszközlik.

A fentiekből világosan látható, hogy a taxakivető bizottság helyesen járt el és csak a törvényes rendelkezésektől való eltérés utján adhatnának kedvezményt egyeseknek.

Segíteni a helyzetet csupán úgy lehetne, ha az adózók energikusabban védelmeznék érdekeiket a f. c. s. adókivető bizottságai előtt, ami annál könnyebben mehetne, mert ebben a bizottságban a kincstár képviselője mellett az adózók és a város delegátusa is részt vesznek, azonban ott, hol írott szerződések vannak, a delegátusok közbelépése sem vezethet eredményre.

Másodsorban a városi tanács segíthetne oly módon, ha leszállítaná a taxák kivetésére vonatkozó szabályzatban meghatározott százalékokat. Természetesen, ezzel a leszállítással az összes adózóknak kedvezne és nem lehetne szó csupán egyes osztályoknak való kedvezmény nyújtásáról. Természetesen, nagy jelentősége van e kérdésben még annak is, hogy a miniszterum mintegy 1 milliónyi értékű vámjövedelmek további szedését nem engedélyezte.

Ha valamelyik adózó taxákkal való megrovásában tévedés vagy éppen igazságtalanság történik, az illető feltétlenül adjon be kontesztációt, még pedig a kirovási jegyzőkönyv kézbesi tésétől számított 10 napon belül. Ezen kontesztáció (felebezés) tárgyalására a felet is megidezik s így érdekeit legjobb belátása szerint, szabadon védheti. A kontesztáció bélyegmentes.

A városi főjegyző még azon tisztviselők nevében is, akikkel együtt dolgozik a taxák megállapításán, ezúton is felkéri az összes elégedetleneket, hogy kontesztációjukat a törvényes időn belül terjesszék be és legyenek meggyőződve arról, hogy a tisztviselők a megrovásnál nem tettek egyebet, mint pártatlanul teljesítették kötelességüket.

Meghívó.

A Székelyudvarhelyi Filharmonikus Társaság rendes közgyűlést, azután a Székely Dalegyülettel közös közgyűlést is tart f. hó 22-én d. e. 1/2 11 órakor, a barátok iskolijában levő próbatermében, melyre tagjainkat van szerencsénk esennel meghívni.

Tárgysorozat: Alapszabálymódosítás.

Odorheiu—Székelyudvarhely, 1928. január 15.

Voszka István dr., elnök. Filó Ferenc dr., titkár.

Meghívó.

A Székely Dalegyület rendes közgyűlést, azután a Filharmonikus Társasággal közös közgyűlést tart f. hó 22-én d. e. 1/2 11 órakor a barátok iskolijában levő próbatermében, melyre tagjainkat van szerencsénk esennel meghívni.

Tárgysorozat: 1. Az 1927 évi egyleti év lezárása, a tisztikar beszámolóival. 2. Alapszabálymódosítás. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok.

Odorheiu—Székelyudvarhely, 1928. január 15.

Gönczy Gábor dr., elnök. Pluhár Gábor, titkár.

Papir- és írószer-szükségletét legolcsóbban a

☆ **Könyvnyomda** ☆

Részvénytársaság

üzletében szerezheti be

Bulevard Regele Ferdinand (volt Kossuth utca) 14 szám alatt.

Egy megbízható, irástudó, jó molnárkocsis felvétetik. Cim Fábán József Odorheiu.

HIREK.

Január 14.

Gazdasági előadások.

Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület a folyó téli időszakban gyors egymásutánban rendez egyes községekben gazdasági előadásokat. Karácsonymásodnapján Farkaslaka községben, a község lakóinak nagy számu részvétele mellett, Hlatky Miklós alelnök a helyes gazdálkodásról, a trágya fontosságáról és az okszerű trágyakezelésről adott elő, nagyon tanulságosan, míg Varró Elek titkár a gazdasági szervezkedés célszerűségét fejtegette s felhívta a gazdákat, hogy érdekeik megvédése céljából a gazdasági egyesület zászlója alá tömörüljenek. Az előadónak Mihály Domokos r. kath. lelkész köszönte meg lelkes szavakban a földmivel nép érdekében kifejtett fáradozásukat, biztosítván őket arról, hogy a székely nép hálás azokkal szemben, akik érdekeit szívükön viselve, a népért munkálkodnak.

F. hó 8-án Ujszékely és Fialfalva községekben Varró Elek egyleti titkár az egyesülés szükségességéről s annak nagy erkölcsi és anyagi hatásáról adott elő. Ujszékely községében Máthé Sándor unitárius lelkész szólott az összegyűltekről, vázolván azt, hogy a mai élet nehéz küzdelmeivel a gazdálkodás csak úgy birkózhat meg, ha habsz nélkül oly szervben tömörül, amely szerv erejével legyőz oly akadályokat, amelyeket a széttagoltan élő szervezetlen tömeg nem győzhet le. Kellemes meglepetésben volt része az egyesület titkárnak Fialfalván, szülfalujában, ahol a zeufolásig telt népházban a község legényeiből nemrég alakult dalkör, Vajda Antal igazgatótanító vezetése mellett, szép dalokat énekelt, igen szép sikerrel. Egy kis leány és két székely legény egy egy költeményt szokatlan bátorsággal és értelmesen adott elő.

A titkár falujában rámutatott azokra az okokra, amelyek eddig nem engedték, hogy a székely gazdasági kultúrája kellőképpen fejlődhessen, s kérte testvéreit, hogy kövessék az egyesületet azon az úton, amely az előhaladás, boldogulás útja. Egy község csak tagjainak kölcsönös megbecsülésével lehet erős, ha kicsinyes nézeteltérések, felhevülések sohasem veszélyeztetik azt a harmóniát, amelyben a községek lakóinak élniök kell. Varró titkár fáradozását Vajda Antal ig. tanító, majd Imreh Árpád ref. lelkész köszönték meg, utóbbi biztosítván őt afelől, hogy Fialfalva népe nem felejt, s az első lesz azok között akik az egyetemes székely gazdasági kultúra fellendítésén fáradoznak.

Január 15-én Sz. Szakács Péter egyli. elnök, Hlatky Miklós alelnök és Varró Elek titkár Bögöz és Agyafalva községekben tartanak gazdasági előadásokat.

A megyei Magyar Párt végrehajtóbizottsága csütörtökön, f. hó 12-én tartotta az ében első havi rendes ülését Jodál Gábor dr. elnökléte mellett. A tárgysorozat egyik lényeges pontja volt a törvényellenes, tehát illetéktelenül szedett 14% os állami iskolai adó s az ezzel szemben való egyeséges állásfoglalás. Ezen kérdéssel, mely az egyenesadót községek életbevágóan érinti, lapunk más helyen részletesen foglalkozunk. Ugyancsak élénk érdeklődés mellett tárgyalta a vh. bizottság a liberális bankalapítás tervét, a mely sűrű tiltakozást váltott ki a hivatalos apparátusnak a részvényjegyzés gyűjtésénél való felhasználása ellen. Ezzel a kérdéssel is külön cikk keretében foglalkozunk. Folyó ügyek letárgyalása után helyesléssel vette tudomásul a bizottság a csikmegeyi tagozat azon megkeresését, hogy a szomszédos székely vármegyék időként együttes intézőbizottsági ülést tartsanak s a folyó hó 14-én Gyergyószentmiklóson tartandó első ilyen ülésre a párt képviselőiben Jodál dr. elnököt, Sebasi János drt és Hinderer F. Ákos drt küldte ki.

Házasság. Márk Margit és Jonescu Peter törvényszéki bíró házasságot kötöttek f. hó 7-ikén városunkban.

Halálozás. Márkosfalvi Sipos György földbirtokos meghalt 86 éves korában, Márkosfalván (Háromszékm.). Az elhunytban Sipos Béla főmérnök édesatyját gyászolja.

A hadirokkantak javára mult évi május 1-én gyűjtést rendeztek városunkban. A begyűlt összeget annak idején a segessvári központba küldötték be. Ennek fejében — amint most onnan értesítene — f. hó elején 54 udvarhelymegyei, munkára képtelen székely hadirokkant részesült 300—300 leu rendkívüli segélyben, ami a szigorú téli napokban bizonyára jól fogott nekik.

Lelkészeiktatás. Kiss István helybeli segédlelkész a nagysolymosi ref. egyház nehány héttel ezelőtt papjának hívta meg. Beiktatása holnap, vasárnap lesz. A lelkes, tevékeny s emiatt városunkban is népszerűségnek örvendő, fiatal pap személyében a nagysolymosiak mind a bizonytal, teljes megelégedésükre működő, érdemes lelkipásztort nyernek. Utóda, mint helybeli segédlelkész: Nagy Sándor.

A volt polgármester új állása és eltavozása. Negru F. Emil volt polgármestert a Szeszszindikátus számvevősége mellett működtető, ennek ellenőrzésére hivatott hivatal főnökévé nevezték ki Nagyszebenbe. A volt polgármester új állásának elfoglalása folytán városunkból elköltözött.

Egyházi estély. A helybeli református egyházközség január hó 15-én, vasárnap d. u. 5 órakor a kollegium tornacsarnokában egyházi estélyt tart, melynek érdekes műsora a következő: 1. A gyülekezet éneke: Mennyben lakó én Istenem 1. vers. 2. B. B. liaolvás: tarta Vajda Ferenc. 3. Szaval: Szabó Lónka képzőintézeti növendék. 4. Apaffy Mihályné Bornemisza Anna fejedelem asszonyról felolvasást tart: Lévy Lajos dr. tanár. 5. Énekel: Gál Áron, kiséri ifj. Szabó János. 6. Szaval: Bölöni Béla VIII. oszt. tanuló. 7. Zárszó. 8. A gyülekezet éneke: Isten szava megáll mindenben. Ezen estélyre a közönséget tisztelettel meghívjuk; a belépés ingyenes, kegyes adományokat fűtésre és világításra köszönettel fogadunk. Rendezőség: Vetési Láréné, Kovács József, Csarnó Ilona és Vass Ilonka.

Közigazgatási konferencia volt ma, szombaton délelőtt 10 órai kezdettel, a vármegyeházán Andreias prefectus elnökléte alatt, a vármegye főszolgabírójának és jegyzőinek részvételével. A lapunk zártkörűen még tartott konferenciát a Barkóczy-féle vendéglőben közebb követte.

Az adóhivatal köréből. Nem esnek bélyegilleték alá az olyan, valamely kereskedelmi helyiségben kifüggesztett bármilyen hirdetések, melyeken röviden fel vannak sorolva az abban a helyiségben eladó termékek. Ha azonban e hirdetések reklámszöveggel is el vannak látva, bélyegilleték alá esnek. — Ha valaki — bármely ok miatt — iparáról lemondani kénytelen, iparengedélyének visszaadásán kívül ezt az adóhivatalhoz is irásban most kell bejelentenie, mert különben mult évi adóját fenntartják, még akkor is, ha nem ad be jövedelmi vallomást. — Mindenki minél hamarabb adja be ipari, kereskedelmi, vagy bármilyen más foglalkozás utáni jövedelméről szóló adóvallomását. — Ugyancsak felhívjuk az összes kistermelőket, hogy forgalmi adójukna évi átálmányban való megállapítása végett kérvényeket sürgősen adják be az adóhivatalhoz. — Adóvallomási izek ugyanott kaphatók Bardocz alosztályfőnöknel. — A folyó évre már esedékes az első negyedévi adók fizetése, miért is e hó 16-án megkezdődik azoknak végrehajtása, egyelőre a tavalyi alapon számítva. — Tekintettel az idő rövidsége és a nagy munkatorlódásra, az adóhivatal e hónapban vasárnapokon is d. e. 9—11 óráig hivatalos órát tart a vallomások elfogadása végett. — Nyomatékosan felhívunk mindenkit még egyszer és utoljára, hogy elmaradt forgalmi, fizetések utáni és egyenes adókat sürgősen rendezzék.

Elveszett a városban a gabonapiac körül egy pénztárca. Benne volt egy katonai igazolvány és több fénykép, azonkívül 200 leu két darabban. Kérik a becsületes megtaláló legalább a katonai igazolványt és a fényképeket valamelyes úton e lap kiadóhivatalába kézhez juttatni.

A város kereskedői a városi taxák most folyó kivetésével megállapított terheket magukra nézve különösen súlyosnak találván, a múlt szerdán délután küldöttségileg vonultak fel a városházára. Tamás h. polgár mester őket az állandó választmány és a taxákra vonatkozó szabályrendelet átdolgozására kiküldött tanácsstagok jelenlétében fogadta, akik együttesen éppen a kérdések megoldásán fáradoztak. A küldöttség észrevételeit és óhajait Fernengel Gyula és Papp Dezső tolmácsolta, mire a h. polgármester és a tanács tagjai igyekeztek meggyújtató felvilágosításokat adni, hangsúlyozván, hogy a kivetés munkája gyakorlati és törvényen alapuló kényszerűség és azt az eljáró tisztviselők teljes törvényességgel is törekszenek véghezvinni. Ezután felszámolták a jelen volt kereskedőknek, hogy ottmaradva az akkor folyó megbeszélésen, járuljanak hozzá saját eszméikkel is az ügyek ki-elégítő megoldásához. Mintegy 1 órai eszmecsere után, a kereskedők némi képpen megnyugodva távoztak, mert, mint kijelentették, maguk is belátják a tanács nehéz helyzetét és azt, hogy a kivétési munkálatok törvényes alapon folynak, illetve: nem is állnak másból, mint kiszámításból, a törvény és százezeralkalmazásából.

A villanyfogyasztás legkisebb értéke. Az eddigi villanyvilágítási szerződésnek egy hátrányos pontjára hívjuk fel a városi tanács figyelmét. Eszerint ugyanis azok a kisfogyasztók, akiknek évi fogyasztása az 500 hektowattot nem érte el, az év végén meg kellett fizessék az 500 wattig kikerekített — tehát tényleg el nem égett — árammennyiséget is. Aki pld. csak 300 wattot fogyasztott egy év alatt, mégis 500 wattot kellett fizessen. Ez az intézkedés éppen a kis egzisztenciákat sújtja, de másfelől ok nélküli pazarlásra serkent, ami pedig az amegy is tulterhelt üzemünkkel kerülendő lenne.

Megszüntetett községi taxák. A kormány az 1928. január 1-ével kezdődő hatályú a következő taxákat szüntette meg: a mezőgazdasági területek (szántó, rét, legelő, erdő stb.) után, gazdasági épületek, kutyák után. Nemszedhetők: kövezet, községi hidvámok. Tilos a szesz, borfogyasztási, tüzoltói, közigazgatási, iskolaépítési, mezőgazd. kamarai pótdadók kirovása. Nem szedhetők községi illeték, magtisztító gépek, állatok átírása, statisztikai munkálatok, legelőre kihajtott állatok után és tilos a lakosság közmunkára való kirendelése — kivéve a törvényben megengedett eseteket.

Álarcos bál. Az Önkéntes Tüzoltó Egylet által múlt szombaton rendezett jelmezes és álarcos bál elég nagy közönséget hozott össze a Bukarest-szálló nagytermébe, hol a maszkák nagy tömege, változatos és szép jelmezekben szórakoztatta az egybegyűlt közönséget. Mintegy negyven jelmez gyűlt egybe és nagyon nehéz helyzete volt a közönség köréből alakult zsűrinek, akkor, amikor a jelmez-verseny megkezdődött, hogy a hat értékes díjal melyik jelmezt díjazza. A verseny eredménye különben a következő: a hölgyek közül első lett Miklós Juliska, második Könyv Erzsébet, harmadik pedig Palkó Juci, mindhárman vonzó megjelenésűekkel, izlées jelmezűkkel igazán kiérdemelték a zsűri döntését. Ezekel kivül volt még egy jó pár jelmez, amely a díjazásra feltétlenül igényt tarthatott volna, különösen a 22 és a 28 számú. Az előbbi feltűnő leheltség volt, utóbbi pedig ötletes. A jelmez-csunyisági versenyben, amelyben férfi jelmezek vettek részt, első lett a 3 és 4 számú pár, akik füstöt foltozó cigányokat ábrázoltak, második a Patt és Patachompár, a harmadik pedig egy charleston-táncost ábrázoló gigerli volt, aki egész este az egész egybegyűlt közönséget sokat nevetette groteszk figurájával. A díjazásra még nagy esélyük lett volna a 6, 7, 9 és 32 számú jelmezeknek, akik székelly legényt, házalót, indiai herceget ábrázoltak. Itt említjük meg, hogy a 33 és 34 számú kövér párt ábrázoló jelmez szintén frappáns hatású volt. A jelmez-verseny után az egyesület igyekezett közönségét amerikai árverés alakjában, pezsgővel és malacnyere mennyel is ellátni. A tánc különben kiválóan virradta a legjobb hangulatban tartott, amiteokan Turi Salamon jól működő bandájának tulajdonitanak.

A János vitéz előadását a Székely Dalegylet tegnap, pénteken este megint megismételte. Ezen, a most már harmadik előadáson is a természet zsufolásig megtöltött közönség vett részt, közte sokan a különböző intézetek, iskolák ifjúságából. A szereplők sikerült játékkal ezuttal is sok tapsot érdemeltek ki.

Városi közgyűlés volt f. hó 9-ikén délután Tamás Albert h. polgármester előlétele a att. Az előző meggyújtó szavak, a jelenlevő Andreias prefectus üdvözlése után — elsőnek a december végén megjött városi pénz tárvizsgálat eredményéről tett az áll. választmány jelentést. A pézskészlet mintegy 493 000 leu volt; az 1927. évi adóhátralék 272 892 leu. Ennek sürgős behajtására a végrehajtók szigorú utasítást kaptak. A vármegyei tanács által kiadott utasítások folytán, az egyszer már felterjesztett 1927. évi költségvetés módosítási határozat irataihoz csatolták a kivánt kimutatást az év végéig valóban befolyt többletbevételekről. Kitűnt, hogy ezek összege 127 234 leuval még több, mint amenny nyit az előbbi határozatban alapul vettek, illetve amennyinek felhasználásáról akkor határozták. A kaszányaért járó többlet bérhátralék rendezésének ügyében, egy hegygymin. vezérfelügyelő és az állandó választmány között létrejött feltételes egyezség tanulmányozására, bizottságot küldöttek ki. Tagjai: Jodál Gábor dr., Gónczy Gábor dr., Török és Sipos főmérnökök, Novák Dávid a városi taxák kivétele elleni felebbeséseket tárgyaló bizottságba Varró, Csiky és Tompa tagokat. Hahn József és Forró Géza pótszöveget küldöttek ki. A szombathelyi óvoda ügyében kiküldött bizottság javaslatára elhatározták, hogy a legalkalmasabb: Nagy Lajos féle telket vásárlás útján igyekeznek megszerezni, s fokozatosan arra építetik fel a szükséges helyiségeket. Ebben elhatározták egy közfürdő építését, ami azonban csak akkor lenne végrehajtható, ha a gazdasági javulásával rá pénzfedezet lesz. A Ganz céggel kötött szerződés 1928. év végére való felmondását a tanács tudomásul vette. A villamos-mű kibővítése ügyében Jacobi szegedvári üzemvezető főmérnök szakértői véleményét — mely egy 260 lóerős új motor megszerzésének szükségét fejtja ki alaposan — visszaadták, tanulmányozás és saját véleményével való kiegészítés céljából, az erre a célra kiküldött külön bizottságnak. Az 1925. és 1926. évi számadásokban sok olyan kiadási tételt talált az azokat felülvizsgáló állandó választmány, amelyeknek nincs kellő képpen okmányolva. Javaslatára folytán a tanács elhatározta, hogy ezekre vonatkozólag felvilágosítást kér az akkori városvezetőségtől, illetve felszólítja őket a tételek okmányokkal való igazolására. A városi taxák egyrészt a minisztérium egy ismeretes rendeleteben megszüntetett, s ezért a vonatkozó városi szabályrendelet is átdolgozást igényel. erre a munkára az állandó választmány mellé kiküldöttek: Szöllösi Ödön dr., Csiky Albert, Szabó János tanácsstagokat, akiknek hivatása az 1928. évi költségvetésnek módosítás alapján való újabb áttanulmányozása és annak kiegyensúlyozása is.

S. Nagy László Újévi Krónikás Könyve. S. Nagy László új krónikás könyve az első számot jóval felülmúló érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Főbb cikkei a következők: Kulturális és társadalmi egységet. Babits Mihály Halálai című regényének kritikája. Az Erdélyi Lelek. Levél Kucsz Aladárhoz. Miért nem volt publikuma Erdélyben Erdős Rónének? Kozsári színpártolók. Az Egyesült Közgazdasági krachja. Kis novella stb. Az új szám már kapható minden hírlapárusnál. Az ára 10 leu.

Japán énekesnő Brassóban. Mint Brassóban értesítünk, ott először január 20-án egy hírneves japán énekesnő — Hatsue Yuasa — fog szerepelni. Ez a valódi Butterfly (Pillangó kisasszony) nemcsak csudalatos szép hanggal rendelkezik, hanem lenyűgöző kedvességű is. Énekelni fog, német és olasz nyelven, az európai dalköltészet legkiválóbb alkotásából és elbűvölő japán dalokat is. Zoogorakisérőjét, W. K. Meiszert, Berlinből hozza, hol utoljára aratott óriási sikert. Termézetes, hogy egész Brassó lázasan érdeklődik a hangverseny iránt.

A „Korunk“ új száma. A „Korunk“ most megjelent januári számaival a harmadik évfolyamába lép. Ez a kiadvány szerkesztett, teljesen új típusú revue, amelyen magyar nyelven még nem jelent meg, két év alatt nagy közönséget hódított meg magának. Frissessége és változatos, mindig európai nivóju tartalma a magyar szemlék között a legelső sorba helyezik az egész magyar nyelvterületen. A januári számból kiemeljük: Reményi József: Az amerikai négerkérdés, Érsék Anna: A modern háztartás technikája, Ferrando: A fizika határai, cikkeket, Marinetti, Karácsony Benő novelláit, Leonhard Fark Polgár c. regényének további fejezeteit. A különösen érdekes cikkeket hozó Kultur krónika rovatból: Walter Gropius: Az új házépítési technikáról, Egri Viktor: a háborús filméről, Gro Lajos A N gy. város szimfóniája filmről, Nemeth Antal: A mai orosz balletról írt érdekes közleményeit. További cikkeket: Barnes dr. Anglia progresszív püspöke Délamerika Északamerika ellen, a rák betegség, mint kultúrszimptoma, a nemiség fluiduma. A Szemle rovatban: Szentimrei Jenő a most elhunyt erdélyi íróról. Sipos Domokosról, Feayó László: Komlós Aladár Az új magyar líra c. könyvéről, Kemény Gábor: Szimonidész Lajos Világ vallásainak történetéről, Neufeld Béla: Freud új könyvéről, a vallás jövőjéről stb. Ezenkívül: Kultur krónika rövid hírekben, rövid könyv szemle, folyóiratszemle, rovatok. A „Korunk“ havonta 80 oldalon jelenik meg, előfizetési ára félévre 460 leu, negyedévre 250 leu. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (C.uj Str. Regálá 47)

Az Ellenőr, Tóth Sándor politikai, társadalmi és közgazdasági lapja az idén tizenötödik évfolyamába lépett. A kiadvány szerkesztett lap minden száma érdekes olvasnivalót nyújt a közönségnek. Politikai cikkeit ismert publicisták, cikkeket, riportjait a legjobb újságírók írják. A 44 oldal terjedelemben 2 hetenként megjelenő lapban van minden: tudósítások az ország minden részéből, nyolc oldal Színház és Társaság, nyolc oldal Közgazdasági Élelmelléklet, melyben az ország közgazdasági szenciációjáról számol be. Az Ellenőr-t mindenütt megkaphatja, ahol lapot árusítanak. Ha egy levelezőlapot küld a kiadóhivatalba, (C.uj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 36) címére elküldenek egy mutatványszámot.

x **Egy négy középiskolát** végzett fiú: tanulónak felvesz a Dragomán cég.

x **Több nagy ablakráma,** melynek egyrésze üveges verandára is alkalmazható, használt, de jó állapotban eladó. Méretek: 73×167, 83×147, 93×156, 93×83, 133×177, 156×177, 605×167 (dupla). Megtekinthetők Str. Prințul Nicolae (Árpád u.) 11. sz. a.

KÖZGAZDASÁG.

Tudomásomra jutott, hogy ismeretlen egyén a juhmetely elleni szer, a Dystol darabját egyeseknek 30, sőt 40 leuért is árusítja. Minthogy egy darab Dystol ára 15 leu, s minthogy a 30—40 leus ár áru uzorát jelent, alulírott, mint a „Cainoin“ művek romániai fölerakatának megbízottja, kötelességem tartja ezen esetről a romániai céget jogorvoslat céljából értesíteni. Ezert felkérem azokat, kik a fent jelzett áron vásárolták Dystolt, hogy a vásárlási helyet tudatni sziveskedjenek. Varró Elek.

Piaci árak. A buza: 130—135, rozs: 100—110, árpa: —, zab: 50—55, tegeeri: 82—85, burgonya: 20—24 leu vékánként. V—6.

Adado a Konyvnyomda Reszvenytársaság Odorheiu—Székelyudvarhely

Eladó modern lakás, Str. M. Viteazul (Király utca) 27 sz. Négy szobával, nyári konyha, előszoba és pince; előrészen fenyves, hátsó részén gyűnölcsös-kerttel. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a Könyvnyomda R.-t. **könyvkötészetét** bérbe vettem és azt az advarban (földszint 4. ajtó) saját magam fogom tovább vezetni. Elvállalok: egyszerű könyvkötészetit munkáktól a bőrkötészekig, aranyozások, dobozgyártás és a könyvkötészkamrába vágó minden munkát szolid árbán.

Csányi Róbert könyvkötő.

Prefectura jud. Tului Odorheiu.

No. 28—1928 Jan. 9.

Anunț de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 13 Februarie a. c. ora 10 a. m. se va ține la Prefectura județului Odorheiu licitație publică pentru furnizarea tuturor imprimatelor și rechizitelor de birou necesare prefecturii pe anul 1928.

Licitatiunea va avea loc conform dispozițiilor art. 72—83 din legea contabilității publice.

Doritorii de a lua parte la această licitație sunt rugați a-și înainta ofertele închise și sigilate cel mai târziu până la ora 12 în ziua fixată anexând la oferta recepția de consemnarea a garanției de 10% la suma oferită. Consemnarea sumei ce se va face la Administrația Financiară locală în favoarea Casei de depuneri și consemnatiuni. La ofertele se vor anexa și mostrele din articolele ce se vor furniza. Supraoferte precum și oferte întârziate nu se vor lua în considerare.

Concurenții se avizează, că rezultatul licitației nu va fi valabil decât după aprobarea aceleia de către delegatiunea permanentă județeană.

Ori ce lamuriri mai detaliate precum și conspectul articolelor ce urmează a se furniza se poate primi de la serviciul financiar al prefecturii (camera No. 44) în orele de serviciu.

p. Prefect: Șeful serv. financiar: Szabó. T. Szöcs.

Keveset használt legujabb típusu „TITANI“ írógép = ELADÓ. =
Cim: a kiadóban.

Olcsó áron örökbecsű zeneművek a Könyvnyomda R.-T. üzletében kaphatók. Nagy választék!

Corpul Portăreilor Tribunalului din Odorheiu.

Nr. 3333—1927. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin această publică, că în baza deciziei nr. 6181—1926 și No. G. II. 6129—1927 a Judecării oriei din Odorheiu în favoarea reclamantului firma Minerva S. A. repr. prin avocatul Dr. Jodál Gábor pentru încasarea creanței de 7992 Lei 50 bani și accesorii se fixează termen de licitație pe 27 Ian. 1928 orele 11 a. m. la fața locului în Odorheiu unde se vor vinde prin licitație publică judiciară imprimatelor pentru notari comunali în valoare de 30000 Lei. În caz de neveie și sub prețul de estimare. Prețeziunea care e de încasat face 7992 Lei 50 bani capital, dobânzile cu 12% scotind din 25 Sept. 1926 iar speșele până acum stabilite de 1487 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost excoavate și de alții și această și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în senzul art LX.: 1881, § 192.

Odorheiu, la 14 Dec. 1927.

Dr. Szabó ș. portărel.

Alaptőke-felemelés az Agrár Takarékpénztárnál.

Az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Marosvásárhelyt igazgatóságának az 1927 évi március hó 19 én megtartott rendes közgyűlés határozata alapján ezennel közzhírre teszi, hogy:

1. A társaság részvénytőkéje 12 millió leuról — 20 millió leura felé emelendő.

E célból kibocsátják 80.000 db. egyenként 100 leu névértékű és teljesen befizetendő részvény.

2. A régi birtokoknak az új részvényekre az elővételi jog következő feltételek mellett biztosított:

Három régi részvény után két új részvény jár.

Az intézet csak egész részvényeket bocsát ki, az elővételi jog tehát egyes régi részvényekre nem gyakorolható.

3. Egy új részvény átvételi árforrása 125 leu, valamint ezen összegnek 1928 január 1-étől folyó 10 százalékos kamata. Ezen összegből részvényenként 100 leu a részvénytőke és 20 leu a tartalékalap emelésére, továbbá 5 leu a tőke emeléssel felmerülő költségek és illetékek fedezetére fordítottak.

4. Az elővételi jog — külföldi elvezetésének terhe alatt — folyó évi január hó 15-étől kezdve — január 31-ig bezárólag, hétköznapokon a rendes hivatalos órák alatt délelőtt 9—12 óráig Marosvásárhelyt intézetük fő pénztáránál és fiókjainkban pénztáránál gyakorolható. Ezen határidő letevével az elővételi jog megszűnik.

5. Aki elővételi jogával élni kíván, tartozik a régi részvényeket a szelvény nélkül, jegyzék kíséretében lehelyezés végett a fent megjelölt időben és helyen az intézet főpénztáránál benyújtani és egyidejűleg az általa átveendő részvények teljes vételárát és annak 1928 évi január hó 1-től járó 10 százalékos kamatát egyszerre befizetni. — A bemutatandó régi részvények azonnal lehelyeztetetnek és visszaadtnak s egyúttal kiszolgáltatja az intézet az új részvényekre vonatkozó ideiglenes elismerővényt.

6. A kibocsátandó új részvények a régiakkal egyformán reszesednek az 1928-iki fizetési eredményekben.

7. Ha a régi részvényes a neki biztosított elővételi jogot a kikötött határidőig (1928 január 31) igénybe nem veszi, úgy tekintetik, hogy azzal élni nem kíván.

Az ilyképpen megmaradó új részvényeket az igazgatóság szabad kézből (de a régi részvényeseknek biztosított áránál nem olcsóbban) eladhatja.

Az új részvények a jogosítottaknak a szelvényekkel együtt 1928 évi szeptember hó 15-étől kezdődőleg adtnak ki az igazolványok visszaadásáig ellenében.

Trg. Mureş—Marosvásárhely 1928 január 10-én.

Az Igazgatóság.

Corpus Portareilor Tribunalului
Odorheiu.

No. 2595—1927 port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. 6545—1926 și 2628—1926 și Nr. G. II. 6099—1927 a Judecătoriei din Odorheiu în favoarea reclamantului Dr. Váró Géza pentru îndeplinirea creanței de 4425 Lei și care se fixează termen de licitație pe 26 Ian. 1928 ora 14 pm. la fața locului în comuna Vășeg unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 14. purcei, lemne de foc, obiecte de economie și cereale în valoare de 14000 Lei. În caz de nevoie și sub preț de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 4425 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 8 Oct. 1925 iar speșele până acum stabilite de 3830 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestora și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în sensul LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 14 Dec. 1927.

Dr. Szabó șefportărel.

Judecătoria rurală din Cristur
secția cf.

Nr. 2964—1927 cf.

Extract din publicațiune de licitație

În cauza sistarea comunității a lui Răzi Francisc domiciliat în Bodoșgaia contra minorii Hagedus Ioan (repr. prin văd. lui Hagedus Ioan și c. Ciuta Ciara) Judecătoria. A ordonat licitațiunea în ce privește imobilele situate în comuna Bodoșgaia circumscriptia Judecătoriei ocolului Cristur, cuprinsă în cf. a comunei Bodoșgaia Nr. cf. 477 No. de ord. A + 1 Nr. topogr. 139 (case și curte) inscrie pe numele lor Hagedus Ioan minor și Răzi Francisc în prețul de strigare 5000 Lei, pentru sistarea comunității de proprietate.

Licitațiunea se va face în ziua de 27 luna Februarie anul 1928 ora 9 la casa comuna a a Comunei Bodoșgaia.

Imobilul ce va fi licitat nu pot fi vândut pe un preț mai mic de cât două treimi din prețul de strigare

Cari dorec să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătorec 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat în art. 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanță constând de punerea, judecătorec.

prealabilă a garanției și să semneze condițiile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX 1881, art 21 legea XLI 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (art. 25 XLI 1908.)

Cristur, la 16 Nov. 1927.

Judecător: **Dr. Demeter mp.**

Pentru conformitate: **indescifrabil.**

Eladó

În orașul șelén levő 2 szobás, konyhas, pincés lakás, gazdasági épülettel, gyümölcsös kerttel és közvetlen mellette 7 hold szántó és kaszálóval. Ugyanott 20 szekér prima minőségű széna is eladó. — Felvilágosítást a „HANGYA”-szövetkezetben (rég. ref. kollégiumépület) adnak.

Jó forgalmu helyen Zetelakán egy vegyeskereskedéssel be rendezett ház eladó, esetleg kiadó. — Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

A kamatláb leszállítása

következtében

olcsó kölcsönöket

folyósít az

Egyesült

Ipar- és Jelzálogbank

székelyudvarhelyi fiókjintézete.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű gazdaközönséget, hogy a nagy pénzügyi válságra való tekintettel ismételtelen megkezdem az általam készített és elismerten legjobb minőségű lőszerzámokat, megfelelő garancia mellett, részletfizetésre is árusítani. Tehát mielőtt a nagyérdemű gazdaközönség szükségletét bebiztosítaná, tekintse meg raktáromat, hol mindenfajta lőszerzámot úgy készíten, mint rendelésre kaphatók.

Javításokat jutányosan és pontosan eszközölök.

Tisztelettel;

Szöke István

szijgyártó.

Odorheiu, Strada Principesa Elisabeta (Bethlen uca) 49.

Corpus Portareilor Tribunalului
din Odorheiu.

No. 3341—1927

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. 3116 și 5268—1926 și Nr. G. II 304—1927 a Judecătoriei din Odorheiu în favoarea reclamantului Banca Unică pentru industrie și ipoteca repr. prin advo

Judecătoria ocolului Cristur secția cf.
Nr. 2895—1927 cf.

Extract din publicațiune de licitație

În cererea de executare făcută de următorul Achim Alexandru contra următorii Tamás Maria. Judecătoria. A ordonat licitațiunea execuțională, din nou, în baza supraoferei în ce privește imobilele situate în comuna circumscriptia Judecătoriei ocolului Cristur, cuprinsă în cf. a comunei Bodoșgaia Nou Nr. cf. 477 No. de ord. A + 1 ord. pe porțiunea ei Tamás Maria de top. 209, 210 (1/2 parte) 3521 L.) preț de strigare A + 2 ord. pe porțiunea ei Tamás Maria de top No. 424 (1/2 parte) 550 Lei preț de strigare, A + 3 ord. pe porțiunea ei Tamás Maria de top. No. 2227 (1/2 partei) 360 Lei preț de strigare, A + 5 ord. pe porțiunea ei Tamás Maria de top. 3843, 3685 (1/2 parte) 148 Lei preț de strigare A + 6 ord. pe porțiunea ei Tamás Maria de top. No. 3755 (1/2 parte) 8050 Lei preț de strigare. A + 7 ord. pe porțiunea ei Tamás Maria de top. No. 3902, 3903 (1/2 parte) 53 Lei preț de strigare pentru încasarea creanței de 14250 Lei cap și acc.

Licitațiunea se va face în ziua de 15 luna Martie anul 1928.

Imobilele ce vor fi licitate nu fi vândute pe un preț mai mic decât jumătate două treimi din prețul de strigare și mai puțin imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic decât jumătate din prețul de strigare.

Cei cari dorec să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătorec 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat art. § 42 legea LX 1881 sau să predea aceluiași delegat chitanță constând de punerea, judecătorec prealabilă a garanției și să semneze condițiile de licitație (§ 147, 150, 170 legea LX 1881, § 21 legea LX 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit (§ 25 XL 1908).

Odorheiu, la 10 Nov. 1927.

Dr. Demeter mp. judecător.

Pentru conformitate:

Arus expeditor.

Corpus Portareilor Tribunalului
Odorheiu.

Nr. 2732—1927 port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 562—1926 și No. G. II. 220—1927 a judecătoriei din Odorheiu în favoarea reclamantului Szobeny Antal repr. prin avocatul Dr. Jodál Gábor pentru îndeplinirea creanței de 10336.50 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 28 Ian. 1928 ora 16 la fața locului în Odorheiu unde se vor vinde prin licitație publică judiciară doua mașini de cusut în valoare de 20000 Lei. În caz de nevoie și sub preț de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 10336 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 3 Ian. 1926 iar speșele până acum stabilite de 2711 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în sensul art. LX.: 1881, § 192.

Odorheiu, la 14 Dec. 1927.

Bălășescu portărel.

catul Dr. Jodál Gábor pentru îndeplinirea de 20000 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 28 Ian. 1928 orele 15 p. m. la fața locului în Odorheiu unde se vor vinde prin licitație publică judiciară fan, cai, car. și hamuri în valoare de 14400 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 20000 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 10 Iulie 1927 iar speșele până acum stabilite de 2500 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în sensul art. LX. 1881 § 192.

Odorheiu, la 14 Dec. 1927.

Dr. Szabó șefportărel

**Zongorát bérbé keresek.
Cim a kiadóhivatalban.**

Amatőr-fényképezők!

Kérjük képes árjegyzékemet fényképezőgépekről és hozzávalókról. Eredeti gyári árak. Szétküldés egész Románia területén.

POLITZER fotóáruház, Careii-Mari.

Alapított 1896 évben.

Értesítés.

Vevőim kényelmére, egykori jó hírnévnek örvendő szabóságomat újból megkezdettem. Raktáromon levő kitűnő minőségű bel- és külföldi szöveteimből pontosan, lelkiismeretesen készítek férfiruhákat, női- és férfi kabátokat és minden e szakmába vágó munkálatokat. Raktáron tartok kész kabátokat, britszeszadrágokat, továbbá mindenféle béléssárkát, vásznaikat, siffonokat, naplanokat, ágy- és asztalterítőket, kötött árúkat sapkák, és nyakkendők, kartonok, fejkendők és sok itt fel nem sorolható cikket.

Ridikülők feltűnő olcsón!

LÖBL

Strada Principesa Elizabeta 13.
(volt Bethlen-utca.)

Eladó

egy valódi három pedálos rövid STINGL-ZONGORA. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Judecătoria ocolului Cristur secția cf. No. 2387—1927 cf.

Extract din publicațiune de licitație

În cerere de executare făcută de următorii Elizaveta Bajnoczki contra următorului Josif F. Konez. Judecătoria. A ordonat licitațiunea execuțiunea în ce privește imobilele situate în comuna Călimănești circumscripția Judecătoria ocolului Cristur cuprinse în cf. a comunei Călimănești Nrul protocolului cf. 96 de ordine A + 1 pe porțiunea lui Josif F. Konez de topogr. No. 173/2 (1/2 parte) 15 Lei preț de strigare A + 2 ord. pe porțiunea lui Josif F. Konez de topogr. Nr. 1079 (1/2 parte) 350 Lei preț de strigare pentru încasarea creanței de 500 Lei capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 7 luna Martie anul 1928 ora 10 la casa comunală a Comunei Călimănești.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vădute pe un preț mai mic decât jumătate și două treimi din prețul de strigare.

Cei cari doresc se liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătorec 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881. sau să predea aceiși delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170 legea LX. 1881; § 21 legea XL. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobii nu preț mai urcă decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția fixă conform procentului prețului de strigare la aceiași parte procentuală a prețului ce a oferit (§ 25 XLI 1908).

Da' în Cristur la 13 Oct. 1927.

Dr. Demeter mp. judecător.
Pentru conformitate:
Arus expeditor.

Corpul Portareilor Tribunalului Odorheiu.

Nr. 3302—1927. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin această publică, că în baza deciziei Nr. 1417 și Nr. G. II. 4458—1927 a judecătoria din Odorheiu în favorul reclamantului vād. lui Nagy György repr. prin avocat Dr. Finkér Béla pentru încasarea creanței de 41500 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 18 Ian. 1928 orele 16 p. m. la fața locului în Beclean unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară cai, car, fân, vaca în valoare de 41000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 41500 Lei capital, dobânzile cu —% socotind din — iar spesele până acum stabilite de 3400 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alți și acestia și ar fi câștigat dreptul de scoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX.: 1881. §. 192.

Odorheiu, la 8 Dec. 1927.

Dr. Szabó șefportărel.

Convocare.

Societatea Anonimă Cassa de Păstrare Economică din Zetea cu onoare Vă invită la

adunarea generală ordinară

ce o va ține la 23 Ianuarie 1928 d. m. 4 ora în localul propriu conform paragraf. 8 și 10 din statutele institutului.

Program :

1. Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghere pe anul 1927.
  2. Înaintarea rațiunii finale, distribuirea profitului net și desărcinarea direcțiunii și a comitetului de supraveghere.
  3. Alegerea direcțiunii.
  4. Propuneri.
- Zetea, la 2 Ianuarie 1928.

Direcțiunea.

Aktiv—Vayyon

Contul de Bilanț

Cassa — Pénztár	122	111759	58
Disponibil la Bănci — Bankoknál rendelkezésre álló tőkék	105	26900	—
Efecte în Portofoliu — Tárcaválték	115	1675270	—
Obligație — Kötvény	99	120000	—
	102		
		1933929	58

Contul de profit și pierdere

Dobânzi — Kamatok	121	151900	83
Inpozite — Adók	125	64912	71
	107		
Cheltuieli generale — Költségek	116	42800	51
	69		
Salarii — Fizetések	124	34100	—
Beneficiu — Nyereség	127	97580	83
		391274	87

Márton Lajos s. k.,
igt. könyvelő.

Páll Albert s. k.,
igazgató.

Szabó Dénes s. k.,
igt. pénztáros.

Zetea—Zetelaka, 1927 december 31.

Consiliul de administrație : — Igazgatóság.

Szalló Imre s. k., Szabó Gábor s. k.,

Nagy Ferenc s. k., Máthé Sándor s. k.,
Sebestyén Áron s. k., Török Ignác s. k.

Szabó Lajos s. k., Sándor József s. k.

Comitetul de cenzori : — Felügyelőbizottság.

Juga András s. k.,

Homolay József s. k.,

Sánduly Márton s. k.,

Ifj. Rőaler Károly s. k.,

Szabó Endre s. k.

Eladó cséplő garnitura, részletfizetésre is, jótállás mellett.

Garabás János

Butor raktáros Odorheiu. Bul. Regele Ferdinand 27.

Kitűnő zongora (német gyártmány) azonnal eladó. Cím e lap kiadójában.

Ne vegyen butort, mielőtt

Székely János

kész ebédloít, hálószobáit, szalonzalkáit és székeit meg nem nézte.

Friss tea-vaj Hirsch Ignácnál.